

Zyta Boćwińska

Scenariusz zajęć bibliotecznych dla dzieci przedszkolnych oraz uczniów klas I–III szkoły podstawowej

Temat: Czy bycie razem jest fajne?

Cele ogólne:

- rozbudzanie zainteresowań czytelniczych;
- dostrzeganie wartości przyjaźni w życiu człowieka;
- rozpoznawanie uczuć towarzyszących przyjaźni;
- poznanie cech dobrego przyjaciela;
- budowanie więzi i szczerych przyjaźni z rówieśnikami;
- rozwijanie twórczego myślenia.

Cele szczegółowe zajęć

Dziecko uczestniczące w zajęciach:

- wie, kto to jest przyjaciel;
- potrafi wymienić cechy dobrego przyjaciela;
- rozpoznaje uczucia innych i potrafi je nazwać;
- podejmuje zgodną współpracę w zespole;
- słucha uważnie czytanego tekstu.

Formy pracy: indywidualna, zespołowa.

Metody i techniki pracy:

- **słowne** – czytanie wrażeńowe tekstu książki, rozmowa kierowana na temat lektury, metoda „burza mózgów”, odczytanie wiersza;
- **oglądowe** – pokaz ilustracji w książce, symboli i par bajkowych przyjaciół;
- **czynne** – zabawy tematyczne, ruchowe i interaktywne.

Środki dydaktyczne:

- książka Nadine Brun-Cosme „Duży Wilk i Mały Wilk”;
- wiersz Małgorzaty Strzałkowskiej „Piosenka o przyjaźni”;
- ilustracje symboli kojarzących się z przyjaźnią oraz par bajkowych przyjaciół, fiszki, kody QR.

Materiały: duży arkusz papieru, flamastry, magnesy do przytwierdzenia ilustracji i fiszek na tablicy magnetycznej, tablet lub telefon z aplikacją do skanowania kodów QR.

Adresaci: dzieci przedszkolne i uczniowie klas I–III szkoły podstawowej.

Miejsce: sala przedszkolna, klasa, czytelnia biblioteki.

Czas trwania: 45–60 minut.

Przebieg zajęć:

1. Wprowadzenie do tematu.

Nauczyciel prowadzi rozmowę z dziećmi na temat przyjaźni. Zadaje różne pytania, np.: Co to jest przyjaźń? Dlaczego się przyjaźnimy? Z kim się przyjaźnimy? Jak czujemy się w obecności przyjaciela? Czy bycie razem jest fajne?

Do omówienia zagadnienia można wykorzystać elementy prezentacji: <https://pedagogika-specjalna.edu.pl/wp-content/uploads/2021/04/Jak-rozpoznać-prawdziwą-przyjaźń-Anita-Orzechowska.pdf>

2. Czytanie książki obrazkowej „Duży Wilk i Mały Wilk”.

Pytania pomocnicze do tekstu zadawane uczniom podczas czytania:

- Dlaczego Duży Wilk pozwolił podejść Małemu Wilkowi pod swoje drzewo?
- Dlaczego nie rozmawiali ze sobą, a tylko obserwowali się „kątem oka”?
- Dlaczego podsunął ku niemu koniuszek swojej kołdry z liści?
- Dlaczego pozwolił mu wejść na swoje drzewo i poćwiczyć?
- Dlaczego Duży Wilk zerwał więcej owoców niż zazwyczaj?
- Dlaczego idąc na spacer trzy razy obejrzał się za siebie?
- Jak długo czekał na Małego Wilka?
- Co sobie obiecywał?
- Co wyznał Małemu Wilkowi?
- Dlaczego tak trudno być miłym, gdy jest się samotnym wilkiem?
- Jak zakończyła się ta historia?
- Co to znaczy, że „ktoś mały, nawet bardzo mały, może zająć tyle miejsca w sercu, dużo, dużo miejsca”?

3. Ćwiczenie „Z jakich uczuć rodzi się przyjaźń?”

Rozróżnianie uczuć przeżywanych przez Dużego Wilka. Podanie przykładów zaczerpniętych z opowieści, np. Duży Wilk od zawsze mieszkał „całkiem sam” pod drzewem na wzgórzu. Jak czuł się w tej sytuacji? (*Było mu z tym dobrze, jednak czasami odczuwał smutek, gdyż dokuczała mu samotność.*)

Jakie uczucia przeżywał, gdy w jego życiu pojawił się Mały Wilk? (*strach – bał się, że Mały Wilk jest większy od niego; spokój – zobaczył, że jednak Mały Wilk jest mały; lęk – bał się, że Mały Wilk będzie się wspinał lepiej od niego; niepokój – po wyjściu z lasu, niczego nie dostrzegł pod drzewem; smutek – pod drzewem nie było nikogo, nie jadł, nie spał, wspiął się na drzewo, jednak nie ćwiczył, patrzył w dal, czekał; radość – Mały Wilk został pod drzewem; szczęście – zyskał przyjaciela, który z nim został na zawsze.*)

Podsumowując, nauczyciel mówi, że przyjaźni mogą towarzyszyć różne uczucia. Zarówno wówczas, gdy przyjaźń dopiero się nawiązuje, jak i podczas trwania przyjaźni.

4. Łączenie książkowych i filmowych przyjaciół w pary.

Świnka Peppa – Owca Suzy

Kicia Kocia – Adelka

Shrek – Osioł

Żółwik Franklin – Niedźwiedź

Inne pary bajkowych przyjaciół: <https://learningapps.org/12906032>

Można pobrać grafiki par książkowych oraz filmowych przyjaciół i ukryć je pod kodami QR. Za pomocą tabletu dzieci sprawdzą, czy te pary faktycznie się przyjaźnią.

5. Symbole przyjaźni.

Spośród przygotowanych symboli (np. książka, szafa, prezent, czterolistna koniczyna, plaster, parasol, symbol nieskończoności, zegarek, skrzydła, telefon), dziecko wybiera te, które symbolizują przyjaźń (*Załącznik nr 1*). Dzieci uzasadniają swoje wybory i szukają porównań, np.

Przyjaźń jest jak ciekawa książka.

Przyjaźń jest jak słońce. Czasem coś ją przysłoni, lecz nigdy nie gaśnie.

Przyjaźń jest najpiękniejszym ze wszystkich prezentów, jakimi możemy zostać obdarowani.

Przyjaźń jest najdelikatniejszym kwiatem. Jeżeli nie dbamy o niego cierpliwie i niestrudzenie, więdnie i usycha.

Prawdziwy przyjaciel jest jak czterolistna koniczyna. Trudno go znaleźć, ale zawsze przynosi nam szczęście.

6. Gromadzenie pojęć opisujących przyjaźń: „ABC przyjaźni”.

Podawanie słów kojarzących się z przyjaźnią na daną literę alfabetu, np. A jak akceptacja, R jak radość, Z jak zabawa. Zapisywanie propozycji dzieci na dużym arkuszu papieru przy poszczególnych literach

lub

zabawa interaktywna na temat cech, które powinien posiadać przyjaciel – „Przyjaźń”:

<https://wordwall.net/pl/resource/1325014/przyja%C5%BA%C5%84>

Po wykonaniu zadania należy zapytać dzieci, które z wymienionych cech posiadał Duży Wilk.

7. Co oznaczają przysłowia i powiedzenia?

Przyjaźń wielkiej liczby nie lubi.

Kto znalazł przyjaciela, skarb znalazł.

Dla przyjaciela nowego, nie opuszczaj starego.

Przyjaźń szczerą nie umiera.

Gdzie złe przypadki, tam przyjaciel rzadki.

Inne przysłowia:

<https://wordwall.net/resource/33429584/przyja%C5%ba%C5%84-przys%C5%82owia>

8. Dlaczego warto mieć przyjaciół?

Dzięki przyjaciołom możemy się wiele nauczyć i polubić siebie. Nauczyciel proponuje zabawę z kodami QR „Przyjaciele...”, pod którymi zostały ukryte powody, dla których warto się przyjaźnić (*Załącznik nr 2*). Po odczytaniu powodów ukrytych pod kodami QR uczniowie tworzą własną listę, wykorzystując fiszki przygotowane przez nauczyciela (*Załącznik nr 3*) i dopisując swoje własne propozycje.

Koło fortuny: Dokończ zdanie „Przyjaciół to...”

<https://wordwall.net/pl/resource/2623174/przedszkole>

9. Podsumowanie.

Podsumowaniem zajęć niech będzie wiersz Małgorzaty Strzałkowskiej „Piosenka o przyjaźni”¹, który w swojej treści zawiera słowa ukryte w ilustracjach.

10. Ewaluacja zajęć.

Uczniowie odpowiadają na pytania zadane przez nauczyciela:

- Co podobało się najbardziej podczas dzisiejszych zajęć?
- Czego się dowiedzieliście?

11. Zabawa w kręgu „Iskierka przyjaźni”.

Zabawa w kręgu polegająca na puszczeniu iskierki przyjaźni. Dzieci chwytają się za ręce, a nauczyciel puszcza iskierkę, mówiąc: „Iskierkę przyjaźni puszczam w krąg, niech powróci do mych rąk”.

12. Podziękowanie za udział w zajęciach.

¹ M. Strzałkowska, *Nowe ukryte słowa*, Nowa Era, Warszawa cop. 2019, s. 30–31.

Załącznik nr 1

Załącznik nr 2

Załącznik nr 3

PRZYJACIELE...

Uczą nas WSPÓŁPRACY

Uczą DZIELENIA SIĘ z innymi
oraz czekania na SWOJĄ KOLEJ

Uczą ZGODNEGO
DZIAŁANIA

Uczą, jak BYĆ MIŁYM
dla innych

Uczą WYBACZAĆ,
gdy popełniamy błędy

CHRONIĄ przed nudą

ROZWESELAJĄ SIĘ
nawzajem

WSPIERAJĄ, kiedy musimy zrobić
coś trudnego lub nieprzyjemnego

POKAZUJĄ nam nowe
rzeczy

